

**Szerkesztőségi iroda:**  
Nagybecskerek Zápolya-  
utca 1., hová a lap szel-  
lemi részét illető min-  
den közlemény intézendő.

**Kiadóhivatal:**  
Pleitz Fer. Pál könyv-  
nyomdája Nagybecske-  
rek, Zápolya-u. 1., hová  
a hirdetések, előfizetések  
és a lap szétküldésére  
vonatkozó felszólalások  
intézendők. Telefon 21.

# TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölös szerkesztő: Somfai János.

**Előfizetési árak:**

Egész évre — — 24 K  
Félévre — — 12 K  
Negyedévre — — 6 K  
Egyes szám ára 8 fillér.

**Hirdetéseket**

a kiadóhivatal vesz föl.  
Azonkívül az összes hir-  
::: detési irodák. ::: ::

Megjelenik vasár- és  
ünneppnapok kivételével  
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 271. szám.

Kedd, november 25.

## Nyersterménydrágaság. Ható- sági élelmicikkárosítás.

Irta: dr. Pap Dezső.

— Két közlemény. —

I.

— nov. 24.

A nehézkes, lassu gépezet, a nagy publikum, szorítva egyfelől a szűk pénzviszonyoktól, kizsákmányoltatva másfelől a drágaságtól, végre oly mozgalomra határozta el magát, melynek már régen testté válva működő közkinészként kellene léteznie. Ha a pénztelenség nem szorította volna rá, úgy talán az élelmesség és praktikusság hiánya miatt még most sem tett volna lépéseket az élelmiszerdrágaság megszüntetésére. Ez ugyan még nem jelenti azt, hogy apatikus flegmáinkból kizökkenve, egyszerre erélyes orvosláshoz láttunk. Már hogy is tettük volna ezt, mikor ezen fontos kérdés helyes eldöntésétől függ az, hogy továbbra is 80—100 százalékyi nyereséget juttassunk-e a közvetítő kereskedelemnek. De hogy is akarjuk mind azt egyszerre, hogy azoknak a szegényke közvetítőknék potrohos pénztárcájára el ne nyelhesse a mi szerény zsebünk filléryi tartalmát.

És minek is takarítsanak meg a fogyasztók is annyi pénzt. Azokat maholnap ugyanis majd felveti a sok — váltóra kapott — pénz. És elvégre, az ördögbe is, akinek yan pénze arra, hogy egyen, hát az fizesse is meg azt. Ha pedig a termelőnek van valami eladni valója, úgy az örvendő, hogy egyáltalában megveszi tőle valaki áruját.

No de hát térjünk át egyelőre magára arra a sokat emlegetett élelmiszerdrágaságra és ezzel kapcsolatosan a hatósági élelmiszerárúsításra.

Mikor tavaly egyik külföldi gazdaságban végeztem tanulmányokat, módomban volt a külföldi nyersterményértékesítés és fogyasztás különféle ágaival és módjaival is megismerkedni.

Mindenekelőtt is feltűnt nekem az a közelség, mely a termelő és fogyasztók közt volt: feltűnt továbbá azon minimális — valóban csak a közvetítő kereskedelmet megillető méltányos nyereséget és a szükséges közvetítéssel járó egyéb elkerülhetetlen kiadások összegét felölölő — különbség, mely a termelő által eladott és a fogyasztó által vett áruk ára között létezett. Önkéntelenül is felmerül az ember előtt a kérdés, mi lehet vajjon ennek az oka: mi képesíti vajjon a legtöbb külföldi állam nyerstermelőit arra, hogy kinos verejtekkel természetett árucikkeinek teljes hasznát, a fogyasztók által az árucikkeikért fizetett pénznek majdnem egész összegét ő maga kapja kezéhez? Mi az oka annak, hogy a fogyasztó közönség ott olcsóbban, jobb, hamisítatlanabb élelmicikkeket kap? És végre mi az oka annak, hogy dacára a termelő és fogyasztó közötti közelségnek, mégis tud existálni ott is a közvetítő kereskedelem? Mivel magyarázzuk meg azt, hogy ez nálunk mind ismeretlen. Talán magyarázzuk ezt meg a merkantilistáknak azon — a nyerstermelőket jog-, alap- és igazságtalanul il-

lető, de magukról a merkantilistákról a közvélemény felháborodását elterelni akaró — rágalmaival, hogy itt Magyarországon a nyerstermelő kiuzsorázza a fogyasztót?

Nem, valóban nem ez, hanem egészen mások okai annak, hogy nálunk sem a termelő, sem pedig a fogyasztó nem találja meg azon jogos számadását, melyet pedig egy egészséges közgazdasági viszonyok között elő államban meg kellene találnia úgy a vételnél, mint pedig az eladásnál.

A külföldi államok termelőinek és fogyasztóinak egymáshoz való közelségét, a termelő által a bizonyos áruért bevett és a fogyasztó által ugyanazon áruért fizetett összeg közötti különbség kicsiny, minimális volta, hogy a külföldi nyerstermelő jobbat és olcsóbbat tud termelni, a fogyasztó jobbat és hamisítatlanabb árut tud venni és fogyasztani, okát abban leli, hogy ott már régen felismerték azon közös érdekeket, melyek egy a fogyasztót, mint pedig a termelőt egyfelől, a becsületes iparost és közvetítő kereskedőt a fogyasztóval és termelővel másfelől egy nagy közös és egymást becsületesen méltányító munkakörben egyesítették.

Pedig a külföldnek a mienkénél sokkal, de sokkal nagyobb számú fogyasztási gócpontjai — a nagy városok — abba a helyzetbe hozhatták volna úgy a nyerstermelőket, mint pedig és főleg a közvetítő kereskedelmet, hogy a szerencsés viszonyok adta körülményekkel visszaéljenek. Talán kísérletet is tettek erre, sőt a szövethetkezetek történetének tanúságai szerint tényleg meg is kísérelték ezt, azonban ezen visszaélés csupán egy rövid ideig tartott, mivel a jogos érdekeikért erélyesen sikra szálló agilis külföldi fogyasztóközönség módot talált ennek megakadályozására a szövethetkezetekben. Jól ismerjük már mind a szövethetkezeteket. Van is belőlük működésben igen sok, melyek egyrésze prosperál, másrésze fiaskót vall, tönkremegy, aszerint, hogy vezetésüket ahhoz értő lelkiismeretes, vagy nem arra való egyének eszközölték, továbbá aszerint, hogy tagjaik becsületes szívvel csupán azon szándékából egyesültek, hogy jóminőségű terményeik értékesítésével a szövethetkezet teremtette és nyújtotta előnyökben és magasabb árban részesüljenek, avagy azért, hogy szövethetkezeti társaikat megcsalhassák.

A világ minden táján hálásan emlegetik a szövethetkezetek áldásait. A szövethetkezeteknek nálunk gyakran előforduló bukása nem a szövethetkezetek arravalótlanságát, hanem csupán csak azt bizonyítja, hogy mi azokkal nem tudunk bánni.

A nyugati államok termelésének és fogyasztásának egy másik igen nagy segítője a gazdasági kamarák intézménye.

Hát igen, a gazdasági kamarák intézménye az a pont, melynél mindannyiszor elfut a szégyen pirja, valahányszor csak rá gondolok. Istenem, mikor a kor szelleme megkövetelte tőlünk azt, hogy fegyverrel szerezzünk érvényt akaratunknak, akkor félve rettegtek elleneink és versenytársaink pusztá árnyékunkat és most bizony képtelenek vagyunk arra, hogy az áldatlan közjogi politikában meg-

bénult, elszibbadt tagjainkat a jövődó létünket képező kérdések érdekében energikusan felrázzuk tétlenségükből. Már pedig a külföld példái tisztán mutatják, hogy hozzánk hasonló viszonyok között agrár nemzetek mezőgazdasági érdekképviselet, mezőgazdasági kamarák nélkül nem tarthatnak lépést azon követelményekkel, melyeket a mai kor a nyerstermelő államoktól megkövetel.

Ennek az érdekképviseletnek, ezeknek a kamaráknak köszönheti például felémelve Németország mezőgazdasága azt, hogy óriásilag kifejlődött és egyre nagyobb ipara dacára mégis Németország az az állam, hol a mezőgazdaság egyike a legrentabilisabb foglalkozásoknak.

Tehát főleg ebben a két intézményben lelik magyarázatukat a fentebb mondottak. Hogy pedig a külföldi közvetítő kereskedelem — dacára ezen intézményeknek — mégis meg tudja találni számadását, azzal indokolható, hogy a külföldi kereskedők nagy átlaga sohasem akar bármily uton való gyors meggazdagodásra jutni — ebben ugyanis megakadályozták a fenti intézmények és a kliensek ébersége —, mert belátja azt, hogy az ő érdekei szorosan egybefűzve a termelők és fogyasztók érdekeivel. Inkább akar ő kevesebbet bár, de biztosan és hosszú időn át nyerni, mint gyanút ébresztően sokat bizonytalan uton, rövid ideig. Minél jobbat, minél többet és minél kisebb áron tud eladni a fogyasztónak, annál többet és annál többet vásárolnak nála. Viszont pedig minél többet ad a termelőnek az árujáért, illetve termelvényeért, ez annál inkább törekszik jó árut és nagy mennyiségben szolgáltatni a közvetítő kereskedőnek. Vagyis a nyugati államok közvetítő kereskedelme a nagy fogyasztás, nagy forgalom és a nép jólétének közvetett uton való elősegítése által nyeri meg becsületes uton — mégis szép összeget kitevő keresetét.

(Befejező közlemény következik.)

## HIREK.

### IDÓJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

November 25.

Barométer emelkedik 760.9. Délután 1.30 órakor: Hőmérő 4.4 C°. Hőmérséklet: maximum 24-ikén 0.7 C°, min. ma reggel — 0.9 C°. Felhőzet Cu—St3. Szélirány és erősség NE3. Csapadék —. Jólát a következő 24 órára: Hűvös, nyugaton elvételre csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = fűrtösfelhő. Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránnyfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

— Az új áll. elemi iskolai épületek át-  
vétele. Tegnap délelőtt ment végbe a nagybecskereki új áll. elemi iskolaépü-  
letek állami kezelésbe való átvétele. A hiva-

talos aktusnál jelen voltak: a tanügyi kormány képviselőjében Grézlo János kir. tanfelügyelő mint bizottsági elnök, az iskolagondnokság képviselőjében Mencer Lipót elnök, a város részéről Halmos József tanácsos, Hausladen Mátyás főszámvevő, Szöllösy Kálmán főmérnök, továbbá Bányai Jakab és Wégling István igazgatók és Segfü Sándor mint jegyzőkönyvvezető. A bizottság előbb a III. számú iskolaépületet tekintette meg, ahol Bányai Jakab igazgató adta elő a berendezés és az épület hiányait, majd az I. számúba ment át, ahol Wégling István igazgató sorolta fel a hiányokat. A bizottság az igazgatók által előadottakat jegyzőkönyvbe foglalta és átterjeszti a városhoz a hiányok orvosolása végett. A jegyzőkönyv egy másik példányát a miniszteriumhoz küldik.

— **A délm. tanítóegylet új elnöke Nagybeeskereken.** A délmagyarországi tanítóegylet új elnöke, Lambrecht Péter pancsovai áll. isk. igazgató tegnapelőtt Nagybeeskereken járt, hogy bemutatózók az itteni vezető körökben. Az új elnök a város polgármesterénél tisztelegvén, tanácskozást folytatott vele egy tanítói funkcionáriusnak Nagybeeskereken leendő létesítése iránt. Egyben előkészítő lépéseket tett arra nézve, hogy a délmagyarországi tanítóegylet idej nagygyűlése Nagybeeskereken tartassék.

— **Orvosválasztás.** A napokban Tárnokon körorvosválasztás volt, amely alkalommal Lowieser Imre főszolgabíró elnöklésével Janku Ádám máramarosmegyei petrovai körorvost választották meg körorvosnak.

— **A módosi szabadliceum megnyitása.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület új kulturális szervét, a módosi szabadliceumot november 30-ikán, vasárnap délután nyitják meg ünnepiesen Módoson. A megnyitó aktuson a kultúregyesület vezetősége is képviselteti magát s dr. Vinczehidny Ernő megyei főjegyző, igazgató és Somfai János titkár vesz részt a megnyitáson.

— **Halálozás.** Temesvárról jelentik: A temesvári ügyvédi karnak egyik legképzettebb, legtekintélyesebb tagját ragadta el a halál. Buding József dr. ügyvéd férfikora delén, munkakedvének teljes erejében alig öt napi szenvedés után váratlanul meghalt. A nagyörszi tanítói családból származó Buding szívós kitartással, vasszorgalommal, fáradhatlan munkássággal városunk legtekintélyesebb ügyvédei közé küzdötte fel magát, imponáló vagyont gyűjtött, élénk tevékenységet fejtett ki a nyilvános élet fórumán, hosszú idő óta tagja volt a vármegyei törvényhatósági bizottságnak, ügyésze és igazgatósági tagja számos tekintélyes pénzintézetnek. Halálát öreg özvegy édesanyja, négy fivére és nővére és kiterjedt rokonság siratják. Fivérei: Buding Adolf billédi földbirtokos, Miklós csáki orvos, Ede nagyörszi bornagykereskedő, Károly nagyörszi földbirtokos, nővére Schneider Cirilné született Buding Karolina, temeskenézi földbirtokos neje.

— **A Dmke válsága.** Szegedről jelentik: A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület vasárnap délelőtt zombori Rónay Jenő nyugalmazott főispán elnöklésével Szegeden a DMKE. székházában igazgatósági ülést tartott. Scossa Dezső nyugalmazott tanfelügyelő, ügyvezető alelnök bejelentette, hogy Daniél Ernő báró elnök Bécsben kelt leveleiben nagy elfoglaltságára való hivatkozással lemond tisztségéről. Az igazgatóság a lemondást tudomásul vette azzal, hogy a báró elhatározása megmáshatatlannak vagy sem. Ezután a tárgysorozat tárgyalták le, amelynek során Andreics János miniszteri tanácsos, az új budapesti osztály elnöke hevesen kikelt a szegedi központ ellen, mert az ujonnan megalakult budapesti osztályt átirataiban folyton dorgatóriumokban részesíti a régi és feloszlott osztály adósságaiért. Ha a jövőben sem hagy fel a központ

örökös szekaturáival, úgy ő maga (Andreics) lesz azon, hogy a belügyminiszter vizsgálta felül a DMKE. működését és hasson oda, hogy annak vagyonát célszerűen használják fel. Javaslatára az igazgatóság egyhangulag elhatározta, hogy bizottságot küld ki a DMKE. közművelődési, birtokpolitikai, ipari és kereskedelmi részletrészek gondos kidolgozására, tekintettel a megváltozott balkáni politikai viszonyokra. — A főszámvevő jelentéséből kitűnik, hogy a DMKE. vagyona 440.000 korona. Gallovich Jenő főtitkár bejelentette állásáról való lemondását, amit azzal indokolt, hogy idegrendszerét tíz év alatt megörölte a munka. Egyben 1914 július 1-étől évi négyezer koronával nyugdíjaztatását kérte. Az igazgatóság a lemondást azzal vette tudomásul, hogy a legteljesebb morális elismerés mellett küldi a főtitkárt nyugdíjba.

— **Lőcses el agyonütötték.** Véres eset történt a napokban Karlován. Szin Mihály ottani kordélyosmester a Tisza partján a moholi kompnál összeveszett Iszákóv Ráda karlovai emberrel, akif azzal gyanúsított, hogy ellopta lőpokrócat. Veszekedés közben Iszákóv Ráda fölkapott egy kocsilőcsőt s azzal úgy fejbe vágta Szint, hogy ez menten halva rogyott össze. A vizsgálat megejtésére Nagybeeskerekről kiment dr. Kovács Rókus kir. ügyész, Szabó Béla vizsgálóbíró, dr. Fialowski Béla törvényszéki orvos, továbbá dr. Kilényi beórai orvos. A vizsgálóbíró Iszákóvot letartóztatta és a gyilkost behozták a nagybeeskereki törvényszék fogházába.

— **A kolerás lakodalom.** Megirtuk, hogy a napokban Torontáludvaron egy lakodalom közben hirtelen rosszul lett Drakulics Agnics 37 éves asszony s kolerás tünetek között megbetegedett. A lakodalmon vagy hetven vendég vett részt, akiket a hatóság zár alá helyezett, mert valószínű, hogy a kolerás asszony másokat is megfertőzhetett. Az óvatosság nem is volt fölösleges, mert a lakodalmon résztvevő emberek közül többen most egymásután föllép a kolera. Így tegnap hárman betegedtek meg a lakodalmon jelenlevők közül koleragyanus tünetek között és pedig: Damjanov Lázárné 47 éves asszony, Belics Miklós 14 éves és Belics Milán 4 éves fiú. Dr. Haidegger Lajos megyei főorvos ma kiment Torontáludvarra, hogy személyesen megvizsgálja a helyzetet és intézkedjék az óvórendszabályok dolgában.

— **Részeg ember öngyilkossága.** Schütz Miklós hatvankilenc éves temeshidegkuti lakos iszákos ember volt. Tegnap is felöntött a garatra. Ennek a mánornak azután Schützre nézve szomorú következménye lett. Az ittas ember ugyanis kiment a falu végére és egy ottlévő nyitott kutba beugrott. Mikor kihúzták, már halott volt.

— **Öngyilkosság a kapu alatt.** Temesvárról írják: Móká Demeter tizennyolc éves aradi vasutas tegnap délután a Bonnáz-utca 16. számú ház kapuja alatt öngyilkos szándékkal mellbe lötte magát. A szerencsétlen fiatalembert a mentők a kórházba szállították, ahol a rendőrtisztviselőnek azt adta elő, hogy állásában nehéz az előrehaladása és ez keserítette el végképpen. Állapota életveszélyes.

#### TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete nagybeeskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltenek.

## Irodalom.

(\*) **A kumanovói hős.** Fiatal íróink egyik legkitünőbbike, Lakatos László érdekes elbeszélést írt a balkáni háborúról Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó Pajtás legújabb nov. 23-iki számába. Rajta kívül elbeszélést írt még e számba V. Sipos Ida, verset Benedek Elek és Endrődi Béla. Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dömötör ur utazását a cserkésziükkel tuta-jon, Steinhofér Károly érdekes cikket írt az esernyőről, Zsiga bácsi mulatságos majomtörténetet, Danielné Lengyel Laura regénye, a Kis Krónika-rovat apróságai, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

## TÁVIRATOK.

### Képviselőház és delegáció.

**A delegáció plenáris ülése. — Nem volt határozatképes. — A képviselőház ülése. A sajtóreform vitája.**

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Most egyszerre két helyen is kell küzdeni a kormánynak az ellenzék időrabló taktikájával. Budapesten a képviselőházban és Bécsben a delegációban. Es mivel Budapesten az ellenzék taktikáival nem boldogul, hát Bécsben a delegációban próbál szerencsét. Itt a botrányhajhászással már hitelét veszttette s ezért Bécsbe vonul botrányaival. Ezzel szemben természetesen a kormány és a többség is taktikázik s hogy sikeresen, azt bizonyítja az ellenzék kudarca a mára összehívott delegációs plenáris ülésen. A munkapárti delegátusok ugyanis egyszerűen nem mentek el az ellenzék által összehívott plenáris ülésre, amelyen nem dolgozni akart az ellenzék, hanem csak botrányt hajhászni. Így azután a plenum határozatképtelen volt s az ülést nem lehetett megtartani. A képviselőház azonban ma ülést tartott, amelyen rendes vitában tárgyalták tovább a sajtóreformot.

A mai eseményekről szóló tudósításunk a következő:

### A delegáció plenáris ülése. Nem volt határozatképes.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A magyar delegációnak az ellenzék részéről mára összehívott plenáris ülésén 11 órakor megjelent Láng Lajos elnök a két jegyzővel. Az ülésterem jobb sarkában az ellenzéki delegátusok foglaltak helyet, akik teljes számban jelentek meg. A munkapárti delegátusok közül csak Zichy Ágost gróf alelnök és Telegdy József háznagy vannak jelen, azonkívül 4 gyorsíró. A karzatok zsufolva vannak, főleg ujságírókkal.

Láng Lajos elnök megnyitja az ülést s előadja, hogy mivel a delegátusok egy része mára plenáris ülés összehívását kérte, ő az ülést összehívta. Az ülés tárgya elsősorban a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése fölötti határozat.

Andrássy Gyula gróf és Hadik János gróf az ügyrendhez kívánnak szólni.

Telegdy József közbeszól: Nem vagyunk határozatképesek. Kérem a határozatképeség megállapítását.

Láng Lajos elnök: Miután nyilvánvalóan konstataható, hogy az ülés nem határozatképes, az ügyrend és a törvény értelmében az ülést berekesztem.

Ezután az elnök fölkelt és a két jegyzővel eltávozott, míg az ellenzéki delegá-

tusok egymásra néztek s tanácstalanul vesztegeltek. Miután azonban nem tudtak csinálni semmit, ők is eltávoztak.

Az egész ülés mindössze három percig tartott. Az ellenzéki delegátusok az ülés után Windischgrätz herceg lakására mentek, ahol huzamosabb ideig tanácskoztak. Azt mondják, hogy az ellenzékiek holnapra megint plenáris ülés összehívását kérik.

Láng Lajos báró elnök az Est tudósítójának azt mondta, hogy ő méltányolja az ellenzék kívánságait s hétfőre plenáris ülést hirdet.

#### A képviselőház ülése. A sajtóreform vitája.

A képviselőház tegnapi nyolcórás ülésén délután Pető Sándor után Apponyi Albert gróf beszélt a sajtójavaslat ellen. Utána az elnök a vitát megszakította s javasolta, hogy a képviselőház ma délelőtt 10 órakor ülést tartson, amelyen a sajtóreform vitáját folytassák.

Mezőssy Béla ezzel szemben azt javasolta, hogy ma ne tartson ülést a Ház.

Még Tisza István gróf és Apponyi Albert gróf szólalt föl, azután az ellenzék kivonult a teremből.

Ekkor a Ház megszavazta az elnök javaslatát s az ülés este fél hét órakor véget ért.

#### A mai ülést

Beöthy Pál elnök fél 11 órakor nyitotta meg s előterjesztései után folytatták a sajtóreform tárgyalását.

Ma elsőnek Krolópp Hugó munkapárti beszélt, aki helyesnek és üdvösnek tartja a sajtójavaslatot s azt elfogadja.

Utána Ivánka Imre, majd Mezőssy Béla beszél a javaslat ellen.

Lapunk zártakor Mezőssy még beszél.

#### A HORVÁT KÉRDÉS.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Skerlec Iván báró horvát királyi biztos és Pejacesevich gróf horvát bán ma reggel Zágrábról Budapestre érkezett s itt délelőtt Tisza István gróf miniszterelnökkel tanácskozott.

Egy zágrábi lap jelentése szerint a horvát kérdés megoldása ismét váltságba jutott, mert a horvát-szerb koalíció, a jogpárt és a királyi biztos közötti ideiglenes egyezmény fölborult. Skerlec báró királyi biztos különben holnap ismét visszautazik Zágrábra.

#### KOSSUTH FERENC HÁZASODIK.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint a Magyar Tudósító című könyvatos lap jelenti, Kossuth Ferenc eljegyezte özvegy gróf Benyovszky Sándornét született Kvassay Máriaát. Az esküvő jövő évi márciusban lesz, amikor Benyovszky gróf halálát követő gyászév letelik.

#### KOLOZSVÁR UJ POLGÁRMESTERE.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Kolozsvárról sürgönyzik, ott ma volt a polgármesterválasztás, amely alkalommal Haller Gusztávot választották meg polgármesternek.

#### A BOLGÁR FEJEDELEM LEMONDÁSI HIRE.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A párisi lapok még egyre kolportálják Ferdinand bolgár király lemondási hírét s a lapok Ferdinand király lemondásáért a felelősséget Ausztria-Magyarországra hárítják.

Egy szófiából érkezett mai távirat különben, az udvar köréből vett értesülés alapján, a leghatározottabban megcáfolja a bolgár király lemondásáról szóló híreket.

#### UJABB ALBÁN ELŐNYOMULÁS.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Párisból sürgönyzik, nagy albán csapat nyomul előre Dibra felé. Az albánok már két falut, amelyek három kilométernyire vannak Dibrától, elfoglaltak.

#### MUNKANÉLKÜLIEK Tüntetése.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt ismét vagy hatszáz munkanélküli gyűlt össze s zajongva a Kossuth Lajos-utcába vonult, ahol tüntetett. A tüntetés azonban nem sokáig tartott, mert csakhamar megjelent a rendőrség és szétűzte a munkanélkülieket.

#### AZ ÖNGYILKOS ÜGYVED.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Dr. Partos Ottó fővárosi ügyvéd, aki tegnap egy ügyvédi irodában mellbelőtte magát, mivel a felesége nem akart hozzá visszamenni, ma a Herzsánatóriumban, ahol ápolták, meghalt.

#### AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, nov. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 814.50, Osztrák Hitel 623.25, Koronajáradék 80.80, Osztrák-Magyar Államvasút 690.50, Jelzáloghitelbank 415.50, Leszámitoló Bank 505, Hazai Bank 278, Magyar Bank 525, Kereskedelmi Bank 3690, Rimamurányi 636, Salgótarjáni 726, Általános Kőszénbánya 1005, Közúti Vasút 616, Villamos Vasút 345, Adria —.

#### TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (1914 áprilisra)	11.44
Rozs (1914 áprilisra)	8.80
Zab (1914 áprilisra)	7.67
Tengeri (1914 májusra)	6.48

#### Partos községe, illetve a jegyző segédjegyzőt keres.

Fizetés mellékessel 1560 korona.

979—51

Jegyzőség, Partos.

Antalfalvai járás főszolgabírájától.  
7780—913. szám. 978—21

#### Pályázati hirdetmény.

Járásomhoz tartozó Torontaiudvar községben megüresedett községi segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1904. évi XI. t.-c. 3. §-a értelmében az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában meghatározott minősítésüket, életkorukat és eddigi alkalmaztatásukat igazoló pályázati kérvényüket folyó évi december hó 8-ig nyújtják be.

A segédjegyző évi fizetése 1600 korona, lakbérére 300 korona és tűzifaátalánya 90 korona. A szerb nyelv bírása megkívántatik.

A választást a kérvények beérkezése után fogom kitűzni.

Antalfalva, 1913. évi november hó 23-án.

Keresztes, tb. főszolgabíró.

A nagybecskereki járás főszolgabírájától.  
9546—913. szám. 975—31

#### Pályázati hirdetmény.

Óecska körjegyzőségében a segédjegyzői állás véglegesen megüresedvén, ezen állásra amidőn a pályázatot hirdetem, felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket felszerelve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt minősítésüket és eddigi szolgálati működésüket igazoló okmányokkal 1913. évi december hó 15-ig bezárólag hivatalomhoz annál inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Javadalmazás:

Torontálmegye törvényhatósági bizottságának 2609. kgy. 35566/911. sz. határozatával véglegesen megállapított:

1. 1600 korona havi előzetes részletekben élvezendő évi készpénzfizetés, 5 évenként 4 ízben megismétlődő 100 korona korpótlék a körjegyzőség községitől.

2. 240 korona évi lakbérnek élvezete, melyet a körhöz tartozó Lukácsfalva községe fedez.

Végül megjegyeztetik, hogy a választás megtartásának határidejét külön intézkedéssel fogom megállapítani.

Nagybecskereken, 1913. évi november hó 20-án.

Lowieser Imre, főszolgabíró.

#### Hirdetmény.

Irodámban lehetőleg szerb nyelvet is értő, szorgalmas, józan életű és gyakorlattal is bíró irnokra van szükségem. Fizetése évi 1000 kor., mely a községi pénztárból havi utólagos részletekben veendő fel. Az állás december hó 1-én foglalandó el. Az állás rendszeresítve van, ha az illető beválik, megválasztásra is számíthat. Csernye, 1913. évi november hó 23-án.

974—2.2

Bozsín Szvetozár, jegyző.

1331—1913. végrh. sz.

977—1

#### Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbírósnak 1913. évi V. 73/2. számú végzése következtében dr. Milich Jakab nagybecskereki ügyvéd által képviselt Deutsch Gyula javára 657 korona 26 fillér s jár. erejéig 1913. évi szeptember hó 29-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1750 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: koesi, lovak stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbíró-ság 1913. évi V. 73/4. számú végzése folytán 657 korona 26 fillér tökekövetelés, ennek 1912. évi október hó 11. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 249 korona 3 fillérben bírólalag már megállapított költségek erejéig Bótoson a községhezánál leendő megtartására 1913. évi december hó 5. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igénylőnek, szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1913. évi november hó 20. napján.

Szecsó Lajos, kir. bir. végrehajtó.

**Ha még nem vett a fiának egy**

# kötött öltönyt

akkor próbálja meg. Tartós, higiénikus, elegáns!

**Fiu- és leány Sweater, női figaró stb. óriási választékban**

**WEHNER GYÖRGY** divatáru-cégnél **NAGYBECSKEREK.**

124 - 47.19

Rendkívüli olcsó árak.

Ujdonosság! Kötött női sejkemkalkitok.

# Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasút menetrendje.

Érvényes 1913. évi október hó 1-től.

Oda.					Vissza.					Oda.					Vissza.					
Zombolya—Nagybecskerek.										Nagybecskerek—Pancsova.										
V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	Sz-v.	Tvszsz.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Tvszsz.	Sz-v.	Vv.	Sz-v.	Sz-v.	Tvszsz.	Vv.	Sz-v.	Tvszsz.	Vv.	
6018/19	6002/1	6020/21	6012/11	6008	6007	6072/1	6006/5	6014/13	6264	6204	6212	6202	6201	6263	6211	6201	6263	6211	6201	
I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					I-III. osztály					
80	1015	825	840	ind.	Budapest ny. p. u. (191)	125	635	715	ind.	Budapest ny. p. u. (191, 194)	635	1100	825	840	ind.	Budapest ny. p. u. (191, 194)	635	1100	825	
209	—	116	257	érk.	Szeged (191)	948	377	715	érk.	Szeged (194)	125	1201	255	—	érk.	Szeged (194)	125	1201	255	
—	—	111	424	érk.	Temesvár-Józsefv. (191)	738	202	606	érk.	Nagykikinda (194, 201)	306	225	149	—	érk.	Nagykikinda (194, 201)	306	225	149	
450	—	217	530	ind.	Zombolya (191, 202, 209)	628	1159	416	930	ind.	Nagybecskerek (194, 217)	810	540	833	—	ind.	Nagybecskerek (194, 217)	810	540	
456	—	223	536	érk.	Ujzombolya (209)	621	1151	408	923	érk.	Nagybecskerek-bégapart (194, 209)	815	545	833	—	érk.	Nagybecskerek-bégapart (194, 209)	815	545	
500	—	228	540	érk.	Klári	619	1131	403	920	érk.	Nagybecskerek-Gyrt.	430	839	550	—	érk.	Nagybecskerek-Gyrt.	430	839	
514	—	242	554	érk.	Köcse	606	1114	350	907	érk.	Sándorudvar (217)	445	849	559	—	érk.	Sándorudvar (217)	445	849	
523	—	250	603	érk.	Kurjácska	557	1104	341	859	érk.	Sándorudvar (217)	455	858	607	—	érk.	Sándorudvar (217)	455	858	
530	—	257	610	érk.	Csene	549	1054	332	851	érk.	Bóka Zs. emódtalva	456	902	613	—	érk.	Bóka Zs. emódtalva	456	902	
549	—	315	626	érk.	Ujvár	540	1044	322	843	érk.	Tamáslaka	510	914	625	—	érk.	Tamáslaka	510	914	
603	—	328	639	érk.	Óregfalva	510	1014	300	823	érk.	Ujzóra	547	948	639	—	érk.	Ujzóra	547	948	
614	—	339	650	érk.	Ótelek	451	959	248	810	érk.	Antalfalva (211)	605	1005	712	—	érk.	Antalfalva (211)	605	1005	
622	—	347	658	érk.	Jánosföldre	441	948	233	801	érk.	Szamos (211)	627	1025	732	—	érk.	Szamos (211)	627	1025	
633	—	358	709	érk.	Párdány	430	935	226	750	érk.	Szamos (211)	832	352	—	érk.	Szamos (211)	832	352		
650	—	415	733	érk.	Fény	416	917	211	737	érk.	Szamos (211)	—	—	—	érk.	Szamos (211)	—	—	—	
702	—	426	745	érk.	Módos (200)	402	858	153	721	érk.	Antalfalva (211)	—	—	—	érk.	Antalfalva (211)	—	—	—	
713	—	437	756	érk.	Temesvár-Józsefv. (200)	350	844	140	719	érk.	Torontálvásárhely	—	—	—	érk.	Torontálvásárhely	—	—	—	
—	521	—	915	érk.	Módos	521	1110	219	—	érk.	Cserépalja	—	555	921	—	érk.	Cserépalja	—	555	
433	735	—	440	érk.	Torontálzecsány	514	805	117	651	érk.	Ferenzhalom	—	736	1122	823	—	érk.	Ferenzhalom	—	736
454	74	—	459	érk.	(205, 208)	455	755	123	543	érk.	Torontálalmás	—	746	1132	832	—	érk.	Torontálalmás	—	746
510	802	650	509	érk.	Szárca	447	755	123	543	érk.	Pancsova-Józ. elváros	—	805	1153	850	—	érk.	Pancsova-Józ. elváros	—	805
529	816	707	524	érk.	Ernöháza	434	740	1209	530	érk.	Pancsova (212)	—	818	1207	903	—	érk.	Pancsova (212)	—	818
541	*826	715	534	érk.	Pusztakenderes	*423	*728	*1153	513	érk.	Petre (212)	—	—	500	—	érk.	Petre (212)	—	—	
*551	*836	*728	*544	érk.	Lázárföld	*413	*718	*1143	503	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	500	—	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	
606	845	739	553	érk.	Sándorudvar (210)	405	710	1135	456	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	500	—	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	
619	857	752	605	érk.	Sándorudvar (210)	352	656	1121	434	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	500	—	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	
620	900	755	618	érk.	N.-Beckerek-Gyárt.	351	655	1120	438	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	500	—	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	
646	909	806	618	érk.	Nagybecskerek-bégapart (209, 210)	*342	645	1110	429	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	500	—	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	
656	918	816	627	érk.	N.-Beck. (194, 210)	333	635	1059	420	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	500	—	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	
—	923	—	635	érk.	Szeged (194)	—	—	—	405	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	500	—	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	
—	928	—	640	érk.	Budapest ny. p. u. (191, 194)	—	—	—	400	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	500	—	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	
—	936	—	651	érk.	Budapest ny. p. u. (191, 194)	—	—	—	395	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	500	—	érk.	Versecz (205, 212)	—	—	